

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/324/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913217321
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6913217321.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária, so sídlom Karadžičova č. 8, 821 08 Bratislava proti odporkyni S. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. č. XX, XXX XX V. Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov č. 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa č. 5/A, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 236,89 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/20/2014-76 zo dňa 18. 08. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 35,96 Eur, na účet ich právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, vedený v Y. G., a.s., G., K. X., v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 18. 08. 2014 návrh navrhovateľa zamietol (prvý výrok). Odporkyni právo na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok). Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 71,09 Eur na špecifikovaný účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. (tretí výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa (I., a.s.) úverovú zmluvu dňa 16. 10. 2006, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľ poskytol odporkyni úver špecifikovaný ako úverový rámec vo výške 51.000,-Sk. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože ju na jednej strane uzavrel právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a odporkyňa ako spotrebiteľka, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Okresný súd uviedol, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv sa musia vykladať vždy v prospech spotrebiteľa, pričom odlišné zmluvné

dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993. Za spotrebiteľskú zmluvu je možné považovať uvedenú zmluvu aj z toho dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľkou, pri uzatváraní ktorej zmluvy odporkyňa nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvy.

Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že odporkyňa si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, preto došlo k zosplatneniu úveru dňa 02. 09. 2008. Vedľajší účastník na strane odporkyne ako aj odporkyňa vzniesli námietku premlčania.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania okresný súd konštatoval, že nárok navrhovateľa bol splatný minimálne dňa 02. 09. 2008, pričom návrh navrhovateľa bol na okresný súd podaný dňa 25. 10. 2013, a teda ide o nárok zjavne premlčaný, podaný po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka.

Podľa názoru okresného súdu Zmluva o úvere nemá ani obligatórne náležitosti, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, pretože zmluva obsahuje údaje len o úverovom limite. Pokiaľ zmluva neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Okresný súd zistil, že odporkyňa uzavrela Dohodu o uznaní dňa 28. 06. 2012 v období, keď nárok bol premlčaný (k zosplatneniu úveru došlo dňa 02. 09. 2008). Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že dohodu o uznaní podpísala. Niekedy v roku 2012 ju navštívil nejaký pán, ktorý jej v podstate nič nevysvetlil, povedal len, že má nejakú podlžnosť titulom úveru, ktorý musí splatiť, povedal jej výšku splátok, nehovoril jej nič o tom, že by dlh bol premlčaný. Pán ju navštívil doma, ona sama ho nevyhľadávala. Podľa názoru okresného súdu uzavretím Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku došlo jednoznačne k zhoršeniu postavenia odporkyne - spotrebiteľky, pretože v prípade platnosti tohto právneho úkonu by došlo k predĺženiu premlčacej lehoty na 10 rokov (bez uznania záväzku v čase podania návrhu navrhovateľom by nárok navrhovateľa bol premlčaný vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote).

Z rozhodovacej činnosti okresného súdu v obdobných konaniach, v ktorých boli osobne vypočutí odporcovia v pozícii spotrebiteľov (ktorí taktiež podpísali dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku je mu známe), je mu známe, navrhovateľ, resp. jeho pracovníci pri podpisoch uvedených dohôd sa dopustili nekalých obchodných praktík tým, že vyhľadávali odporcov v mieste ich bydliska, zisťovali ich adresy pracoviska u susedov, nechávali podpisovať dohody pod rúškom dohodnutia si splátkového kalendára, prípadne im bolo povedané, že podpisom dohody sa vyhnú exekútorškému vymáhaniu dlhu. Toto správanie pracovníkov navrhovateľa jednoznačne možno chápať ako nekalé obchodné praktiky, ktoré sú v zmysle citovanej smernice neplatné. Navrhovateľ počas konania nepreukázal, že by pri uzavretí Dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku postupoval s odbornou starostlivosťou, resp. by odporkyňa bolo vysvetlené aké právne následky má podpísanie dohody pre ňu (dôjde k zhoršeniu jej postavenia, ide o premlčaný dlh a jeho následky. Svojím konaním právny predchodca navrhovateľa sledoval cieľ - predĺžiť, resp. obnoviť plynutie novej premlčacej doby už premlčaného dlhu, čím došlo k zhoršeniu postavenia odporkyne. Podľa názoru okresného súdu Dohoda o splátkovom kalendári a uznaní záväzku bola uzavretá zo strany právneho predchodcu navrhovateľa pomocou nekalej obchodnej praktiky, preto je neplatná a to pre jej rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka).

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“). Okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania (trovy právneho zastúpenia) vo výške 71,09 Eur za 2 úkony právnej pomoci po 21,58 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 09. 06. 2014), 2 x režijný paušál po 8,04 Eur, spolu 59,24 Eur + 20 % DPH 11,85 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu a vyhovel návrhu v celom rozsahu. Uviedol, že odporkyňa uznala svoj dlh vzniknutý z titulu nesplateného úveru poskytnutého jej spoločnosťou I., a. s., čo do právneho dôvodu aj výšky. Uznanie dlhu obsiahnuté v zmluvných dojednaniach Dohody o uznaní dlhu zo splátkovým kalendárom, v ktorej jej poskytol platobné výhody a umožnil jej splatiť záväzok formou pravidelných mesačných splátok, obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, aby ho

bolo možné považovať za platné. Uznanie dlhu je dostatočne určité, je z neho zrejmé, že odporkyňa uznala svoj dlh z nesplateného úveru a vo výške ku dňu podpísania uznania dlhu. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon bolo podpísané odporkyňou, má písomnú formu, z ktorého vyplýva dôvod vzniku dlhu, výška dlhu, ako aj prístup odporkyne svoj dlh mu zaplatiť vo forme poskytnutej platobnej výhody. Zdôraznil, že i ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné ponímať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Je nepochopiteľné, že i napriek tomu, že odporkyňa potvrdila dobrovoľné podpísanie uznania dlhu, prvostupňový súd dohodu o uznaní dlhu určil za neplatný právny úkon. Taktiež sa nestotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, že podpísanie dohody o uznaní dlhu je nekalou obchodnou praktikou. Ním uplatnená pohľadávka stále existuje pre nezaplatenie úveru odporkyňou. Zmyslom ochrany spotrebiteľa nemôže byť dosiahnutie stavu, aby spotrebiteľ nemusel svoj záväzok pre uplynutie času splniť, a preto ani predĺženie lehoty pre vymáhanie pohľadávky, ktoré nastáva v prípade uznania dlhu priamo zo zákona nemôže byť samé osebe v jeho neprospech. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje rozhodnutie prvostupňového súdu za nepreskúmateľné. Žiaden právny predpis neukladá povinnosť pre veriteľa osobitne upozorňovať dlžníka na skutočnosť, že dlh je v čase uznania premlčaný, a taktiež ani na skutočnosti, ktoré nastávajú priamo zo zákona. Neupozornenie spotrebiteľa na uznanie premlčaného dlhu nespadá do skupiny nekalých obchodných praktík. Uznaním dlhu v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka začína plynúť nová desaťročná premlčacia doba bez ohľadu na to, či odporkyňa, ktorá svoj dlh uznala, v čase uznania vedela alebo nevedela o premlčaní pohľadávky. Podľa jeho názoru ustanovenie § 558 OZ nerozoberá dopad na plynutie premlčania pohľadávky v prípade uznania premlčaného dlhu bez vedomosti osoby, ktorá dlh uznáva. Nová 10-ročná premlčacia doba začína plynúť priamo zo zákona bez ohľadu na to, či uznávajúci prejav vykonal spotrebiteľ, alebo nie, preto námietka premlčania v konaní pred súdom prvého stupňa neobstojí. Návrh podal včas, ešte pred plynutím premlčacej lehoty na uplatnenie svojho práva na zaplatenie žalovanej pohľadávky.

Ohľadne súvisiaceho výroku o trovách vedľajšieho účastníka na strane odporkyne (tretí výrok) uviedol, že účelom združenia na ochranu spotrebiteľa je vo všeobecnosti aktívna ochrana spotrebiteľov, a to aj v tzv. spotrebiteľských súdnych sporoch. Podľa jeho názoru združenie musí byť spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu ochranu a pomoc spotrebiteľovi bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom. Združenie ako vedľajší účastník musí byť preto sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť spotrebiteľom právnu ochranu a pomoc v spotrebiteľských súdnych sporoch. Preto ďalšie odborné zastúpenie advokátom nie je možné charakterizovať ako účelné. Zdôraznil, že námietku premlčania v tomto konaní vzniesla odporkyňa. Jej aktívna obrana mala za následok jej úspech v spore, preto nie je možné hovoriť o účelne vynaložených trovách konania na bránenie práva vedľajším účastníkom na jej strane. O trovách prvostupňového konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. Ďalej poukázal na ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa platné v čase vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Okresný súd bol povinný prihliadať na premlčanie nároku dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy ex offio. Podľa jeho názoru odporkyňa ako spotrebiteľka by dosiahla v tomto konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka, a to na základe z úradnej povinnosti vykonanej kontroly podmienok v spotrebiteľskej zmluve i premlčania, a teda vedľajší účastník na strane odporkyne svojím konaním žiadnym spôsobom neprispel k meritérnemu rozhodnutiu. Účelnosť možno definovať ako nevyhnutnosť alebo právnu možnosť vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na súdnu ochranu. Nie je možné hovoriť o účelne vynaložených trovách právneho zastúpenia subjektom, ktorý sám zo svojej podstaty má byť dostatočne kvalifikovaný na poskytnutie a hájenie záujmov spotrebiteľov. Poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov i uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/5/2013, ktorý sa vyjadril k neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia v prípadoch zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom a podávaní formulárových vyjadrení v každom konaní, do ktorého vstúpi bez oboznámenia sa s meritom veci. Z uvedených dôvodov žiadal, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne odvolací súd náhradu trov konania nepriznal. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že súhlasí s rozhodnutím okresného súdu.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník vystupujúci na strane odporkyne. Poukázal obširne na charakter a podstatu spotrebiteľského práva a ďalej na proces etablovania spotrebiteľského práva do právneho poriadku Slovenskej republiky. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku už bola judikovaná všeobecnými súdmi ako nekalá obchodná praktika a ako absolútny neplatný právny úkon. Je to formulár, ktorý vopred pripravil navrhovateľ ako veriteľ pre žalovaného spotrebiteľa ako dlžníka a dlžník nemá žiadnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Dohoda je v rozpore s dobrými mravmi.

Prdlženie premlčacej lehoty prostredníctvom dohody navrhovateľovi umožňuje účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva a drvivá väčšina spotrebiteľov už v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke. Namietal formulár a znenie dohody ako aj postup zamestnancov navrhovateľa pri podpisovaní uvedených dohôd s dlžníkmi. Dohodu, ktorá je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov, považuje vedľajší účastníka aj za nekalú obchodnú praktiku a považuje ju taktiež za neplatnú pre jej nezrozumiteľnosť, neurčitost', rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva. Ďalej rozoberal ustanovenia § 110 ods. 1 OZ (uznanie práva) a § 558 OZ (uznanie dlhu).

Činnosť a zastupovanie spotrebiteľského združenia nie je o získavaní finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Vyčítanie zisťných dôvodov a upieranie práva na advokáta považuje za nekorektné. Ďalej uviedol, že nepriznaním náhrady trov konania postupoval prvostupňový súd v súlade s legislatívou EÚ ako aj s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou. Poukázal na znenie a novelizovanie ustanovenia § 137 O.s.p., kde do vymedzenia trov konania bolo pridané vymedzenie „náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu“ ako aj na príslušné ustanovenia Charty základných práv EÚ. Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľa združením. Poukázal i na súvisiacu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR ako aj všeobecných súdov. Na základe uvedených argumentov potom vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil ako dôvodný a správny a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že v posudzovanom prípade bola zmluva o vydaní Pôžičkovej karty L. uzatvorená podľa § Obchodného zákonníka a podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, a to medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou dňa 16. 10. 2006. Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platné a účinné ku dňu uzavretia zmluvy definovalo spotrebiteľské zmluvy tak, že nimi sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Napriek uvedenému vymedzeniu ide nepochybne o spotrebiteľský zmluvný vzťah v zmysle uvedeného zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj v zmysle ustanovenia § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukázal prvostupňový súd a ktoré definuje spotrebiteľské zmluvy tak, že sú nimi zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Z uvedeného je potom zrejmé, že aj zmluvu o úvere uzavretú podľa § 497 Obchodného zákonníka a osobitného predpisu upravujúceho spotrebiteľské úvery je potrebné považovať za zmluvu spotrebiteľskú a je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia spotrebiteľského práva.

Podľa § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom do 31. 12. 2007 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom do 28. 02. 2010 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Závazkovo-právny vzťah v širšom význame je určitý spoločenský vzťah upravený právom, v ktorom jeho subjekty navzájom vystupujú ako nositelia subjektívnych práv a povinností. Závazkovo-právny vzťah je typickým vzťahom veriteľa a dlžníka, v ktorom právu veriteľa jednoznačne zodpovedá povinnosť dlžníka. Právo (oprávnenie) veriteľa sa všeobecne nazýva pohľadávka a povinnosť dlžníka dlh.

Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Na platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje písomná forma. Práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vzájomné (synalagmatické), z čoho vyplýva, že každý z účastníkov je povinný plniť, teda obe strany sú si navzájom dlžníkmi a veriteľmi, pričom pri týchto záväzkoch existuje nielen vzájomnosť práv a povinností, ale aj vzájomná podmienenosť plnenia, čo znamená, že plnenia sa môže domáhať len ten účastník záväzkového právneho vzťahu, ktorý už sám dlh splnil, alebo preukázateľne je pripravený ho splniť.

Podstatným v tomto prípade bolo vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania a s posúdením platnosti dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku.

Pokiaľ ide o uznanie dlhu odvolací súd uvádza, že je to jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi v predpísanej písomnej forme. Uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že dlh v čase uznania trval. K tomu, aby uznanie dlhu malo účinky, je potrebné, aby a) dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh, b) v písomnom uznaní bol dlh určený (uznaný) čo do dôvodu a výšky. Uznanie dlhu nespôsobuje zánik pôvodného záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom z dôvodu uznania. Uznať podľa § 558 Občianskeho zákonníka je možné aj premlčaný dlh. Takéto uznanie však zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový omyl (error facti) alebo pre právny omyl (error iuris), napr. pretože nepoznal ustanovenia o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku, preto sa dlžník môže brániť námietkami, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval. Uznanie dlhu spôsobuje: a) vznik právnej domnienky, že dlh v čase uznania trval b) prerušenie premlčania a začiatok novej 10 ročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pod premlčaním sa rozumie oslabenie práva t.j. súdnu nevymáhateľnosť práva, ktoré sa neuplatnilo v stanovenej lehote (premlčacej dobe) za podmienky, že dlžník vznesie námietku premlčania, ale vzhľadom na existenciu záväzku možnosť dlžníka premlčaný záväzok (naturálny záväzok) dobrovoľne splniť aj po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie spočíva na dvoch právnych skutočnostiach: 1/ na uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, ktorú nemožno skrátiť ani predĺžiť, pretože je upravená kogentnými predpismi, 2/ na neuplatnení práva pred súdom alebo u iného príslušného orgánu.

Odvolací súd vychádzajúc zo znenia Dohody o uznaní dlhu zo dňa 28. 06. 2012 (č.l. 6 súdneho spisu) konštatuje, že ide o formulárový vopred pripravený dokument, ktorý mal zdanlivo pôsobiť ako ústupok odporkyni vo forme povolenia splátok dlhu, ktorého skrytým cieľom bolo dosiahnutie uznania dlhu, a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z textu dohody je zrejmé, že ide o formulár, ktorý právny predcodca navrhovateľa používal vo viacerých prípadoch so spotrebiteľmi (sú v ňom vopred vypísané jeho údaje) vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (údaje o dlžníkoch a jednotlivých záväzkoch sú následne dopisované do formulára rukou). Ak dlžník (spotrebiteľ) podpisuje takúto dohodu, neurobí to z dôvodu, aby uznal svoj dlh, ale aby dosiahol splatenie dlhu formou splátok. Uznanie dlhu je cieľ sledovaný navrhovateľom a nie odporcom (dlžníkom). Keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania je zakomponované skryto do tretieho bodu, pričom malo byť v druhom bode, pretože sa týka uznania záväzku.

Z uvedených dôvodov uzatvorenie Dohody o uznaní dlhu a okolnosti tomu predchádzajúce (známe odvolaciemu súdu z jeho rozhodovacej činnosti) v rovine verejnoprávnej ochrany odvolací súd (zhodne s názorom okresného súdu) považoval za neprijateľné zmluvné podmienky (ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka obsahuje len demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok) a za nekalé obchodné praktiky, ktoré sú zakázané, pričom výkon práv po použití neprijateľnej zmluvnej podmienky a nekalej obchodnej praktiky je v rozpore s dobrými mravmi, preto nemôže používať súdnu ochranu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda je neplatný podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Reagujúc na odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd konštatuje, že z listinných dôkazov predložených samotným navrhovateľom, a to zo Zmluvy o postúpení pohľadávok I. zo dňa 19. 12. 2011 (č.l. 11 súdneho spisu) a z Karty klienta (č.l. 9 súdneho spisu) vyplýva dátum zosplatnenia úveru 02. 09. 2008, pričom k podaniu návrhu na začatie konania došlo až dňa 25. 10. 2013 (č.l. 1 súdneho spisu), preto potom okresný súd postupoval správne, keď prihliadol na dôvodne uplatnenú námietku uplynutia všeobecnej premlčacej doby s poukazom na to, že nedošlo k platnému uznaniu dlhu zo strany odporkyne s právnymi účinkami uznania dlhu podľa ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka hľadiska premlčania, t. j. ani k plynutiu desaťročnej premlčacej doby.

Odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil vrátane výroku o trovách prvostupňového konania, pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p..

Na margo odvolacích námietok ohľadne trov prvostupňového konania odvolací súd potrebuje zdôrazniť, že v prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať aj na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu

dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval

Pokiaľ ide o ďalšie námietky navrhovateľa proti výroku, ktorým prvostupňový súd rozhodol o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, tieto považoval odvolací súd taktiež za nedôvodné. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a aj keď to podrobne v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, je zjavné, že výšku odmeny a náhrad určil podľa príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia.

Pretože odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a navrhovateľ v odvolaní nenamietal, resp. kvalifikovaným a konkrétnym spôsobom nespochybnil správnosť výpočtu vedľajšiemu účastníkovi priznaných trov konania, resp. trov právneho zastúpenia, odvolací súd sa touto otázkou (výškou priznaných trov konania) nezaoberal.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa i vedľajší účastník na strane odporkyne boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, preto jej podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania si však do doby rozhodnutia odvolacieho súdu neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ich vznik nemá odvolací súd preukázaný ani zo spisu, a preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Ako už bolo uvedené, vedľajší účastník na strane odporkyne si uplatnil trovy odvolacieho konania (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe tejto skutočnosti odvolací súd uložil povinnosť navrhovateľovi, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, nahraďiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania v celkovej sume 35,96 Eur. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej v sume 21,58 Eur (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu vo výške 236,89 Eur - podľa § 10 ods. 1 vyhlášky) a z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 8,39 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vrátane 20% DPH zo sumy 29,97 Eur vo výške 5,99 Eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

Podľa ustanovenia § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.